

Ministeren for handel, industri og søfart (Krag): Herved har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om udbyttebegrænsning m. v.

Under de forhandlinger, der fandt sted vedrørende denne lov i foråret i det nedsatte folketingsudvalg, blev der lagt overordentlig stærk vægt på, at selve grundlaget for udbyttebegrænsningslovgivningen blev underkastet revision. Som følge heraf har handelsministeriet i sommermånederne foretaget en gennemgang af det foreliggende statistiske materiale. Dette er ikke ført længere frem end til udgangen af året 1946, men for året 1947's vedkommende fremgår det dog af de til skattemyndighederne indsendte skatteopgivelser, at der vil blive tale om en forøgelse af aktieselskabernes overskud i forhold til det foregående år. Vi har endvidere ladet foretage en gennemgang af de senest foreliggende regnskaber for de i børsstaberne opførte 325 selskaber. Disse repræsenterer en samlet aktiekapital på 1,1 milliarder kr. af en samlet aktiekapital for samtlige selskaber på 2,6 milliarder kr., altså noget under halvdelen af samtlige danske aktieselskabers samlede aktiekapital. Hvis man ser på de undersøgte selskabers egenkapital, udgør den imidlertid en større andel, ialt 2,4 milliarder kr. af en samlet kapital for samtlige selskaber på 4,5 milliarder kr., hvilket vil sige, at de selskaber, vi her har undersøgt, repræsenterer en væsentlig del af de kapitaler, der er indskudt i de danske aktieselskaber. Det gennemsnitlige udbytte for det undersøgte regnskabsår udgør for disse selskaber ca. 7,6 pct., hvilket i forhold til den i selskaberne indskudte egenkapital repræsenterer en forrentning på 3,4 pct.

Når man nu skal overveje, hvorledes en modernisering af grundlaget kan finde sted, vil man finde, at den kan tænkes at ske på to måder, enten derved, at man rykker basisårene frem, eller ved, at man går over til at fastsætte udbyttebegrænsningen som en vis forrentning af den i selskaberne værende egenkapital. Regeringen har fundet, at det vil være mest hensigtsmæssigt at gå over til det sidste princip, således at man nu foreslår at maksimere den rente, der gives af den i selskaberne opsamlede egenkapital, idet det dog foreslås, at man stadig opretholder den hidtidige bestemmelse om, at der altid vil kunne udbetales et udbytte på 6 pct. af vedkommende selskabs indbetalte aktiekapital.

En overgang til dette nye princip vil gøre det muligt for enkelte meget stærkt

konsoliderede selskaber at udbetale endog meget store udbytter set i forhold til aktiekapitalen. Jeg tror, at selskabsbeskatningsreglerne i nogen grad vil modvirke tendenser i denne retning, og det er derfor min opfattelse, at de enkelte tilfælde, der kan tænkes, hvor selskaberne vil benytte sig af mulighederne for at fastsætte overdrevent høje udbytter, næppe kan være tilstrækkelige til at motivere, at man giver afkald på den rationalisering af udbyttebegrænsningsreglerne, som overgangen til det nye, her foreslåede princip utvivlsomt betyder.

Som det nærmere vil ses af forslaget, indeholder selve lovtæksten ikke nogen definition af, hvad der forstås ved et selskabs egenkapital. I praksis tror jeg imidlertid ikke, at dette spørgsmål vil volde større vanskelighed. Tvivl kunne rejses om, hvorvidt beregningerne skal ske på basis af selskabernes efter skattelovgivningens regler opgjorte hemmelige reserver, eller man som grundlag skal bruge de til aktieselskabsregistret indsendte, i de fleste tilfælde offentliggjorte eller dog offentligt tilgængelige regnskaber. Under hensyn til, at de til skattevæsenet foretagne opgørelser ofte giver anledning til tvivlsspørgsmål, der først finder deres afgørelse på relativt sene tidspunkter, har jeg ment det rigtigt og mest hensigtsmæssig som grundlag at bruge de offentligt tilgængelige regnskaber. Egenkapitalen kan vel herefter i store træk angives som summen af de på vedkommende selskabs status opførte passivposter, bortset fra gældskonti og rene reguleringskonti, såsom afskrivningskonti, og med fradrag af eventuelle blandt aktiverne opførte underskudssaldi og beholdninger af egne aktier.

Med hensyn til den forrentning af egenkapitalen, der bør kunne tillades, er jeg kommet til det resultat, at 4 pct. må kunne anses som en rimelig forrentning. Jeg kan i denne forbindelse oplyse, at for de tidligere nævnte 325 aktieselskaber vil en forrentning af egenkapitalen med 4 pct. give et gennemsnitsudbytte af aktiekapitalen på ca. 8,9 pct., altså omtrent 9 pct., mod det gennemsnit, jeg tidligere nævnte, på 7,6 pct.

Det er klart, at denne rentesats fortjener en meget nøje overvejelse. Det drejer sig her om at finde det rigtige standpunkt i forhold til flere modstridende betragtninger, f. eks. hensynet til at modvirke, at der unødigt pumpes købekraft ud i form af overdrevent høje udbytter, på den anden side nødvendigheden af at sikre, at der